

AERODROM BRAČ d.o.o.

**Godišnje izvješće za
2017. godinu
i plan rada za 2018.**

Dana: 18. kolovoza, 2018.

Izradio:
Tonći Peović MBA

Sadržaj:

strana:

1. Poslovno okruženje.....	3
2. Stanje tržišta u Hrvatskoj i otoku Braču.....	6
3. Rezultati prometa	9
4. Sažetak finansijskih rezultata.....	13
5. Raspoloživi resursi.....	15
6. Kapitalna ulaganja.....	18
7. Plan za 2018.....	20

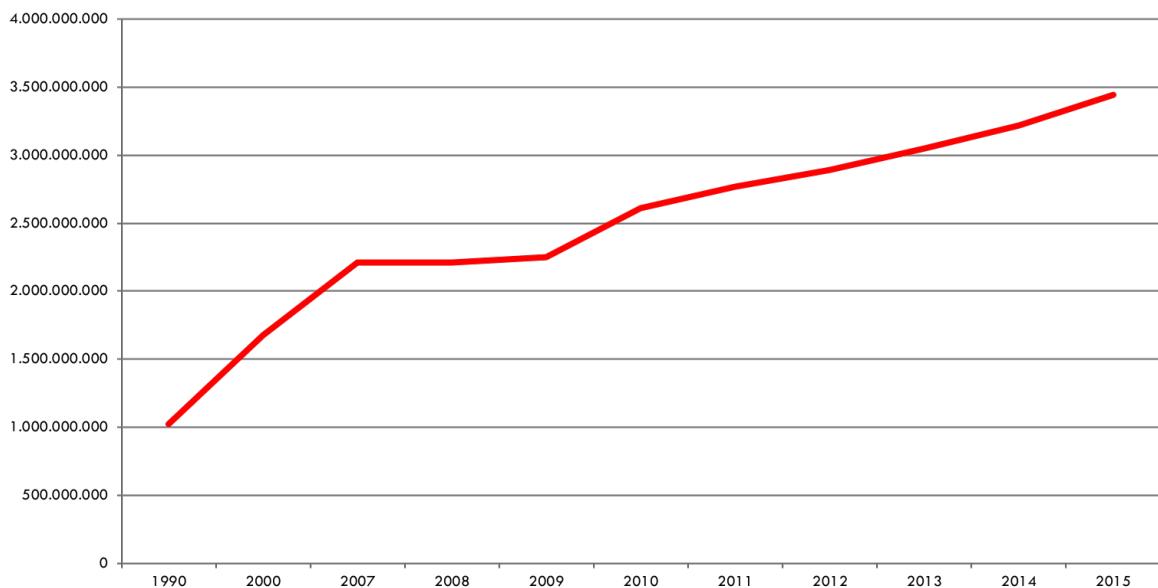
1. Poslovno okruženje

Kao posljedica političke i sigurnosne krize zemalja zahvaćenim posljedicama Arapskog proljeće, turistički fokus za putovanjima u svrhu turizma u 2017. godini je nastavio koncentraciju na mediteransko europski bazen uključivo i Hrvatsku.

Stoga nije čudo što je 2017. godina bila za Hrvatsku uspješna u turizmu, a isto tako nije čudo da se isti pozitivni rezultat reflektirao i na hrvatski zračni promet.

Razlog rasta zračnog prometa je i u posljedicama europske politike otvorenog tržišnog natjecanja u zračnom prometu, što je polučilo smanjenje cijene usluge zračnog prometa.

I na drugim kontinentima, zračni promet bilježi veliki rast, tako da je 2017. godina bila rekordna, sa ostvarenim prijevozom putnika od 7,2 milijadi putnika na aerodromima, odnosno 3,6 milijadi putnika avio prijevoznika (Aerodromi računaju jednog putnika u polasku sa aerodroma dok drugi aerodrom računa istog putnika kao dolaznog, dok aviokompanija polazak i dolazak na jednoj ruti računa kao jednog putnika pa se time statistike razlikuju.)

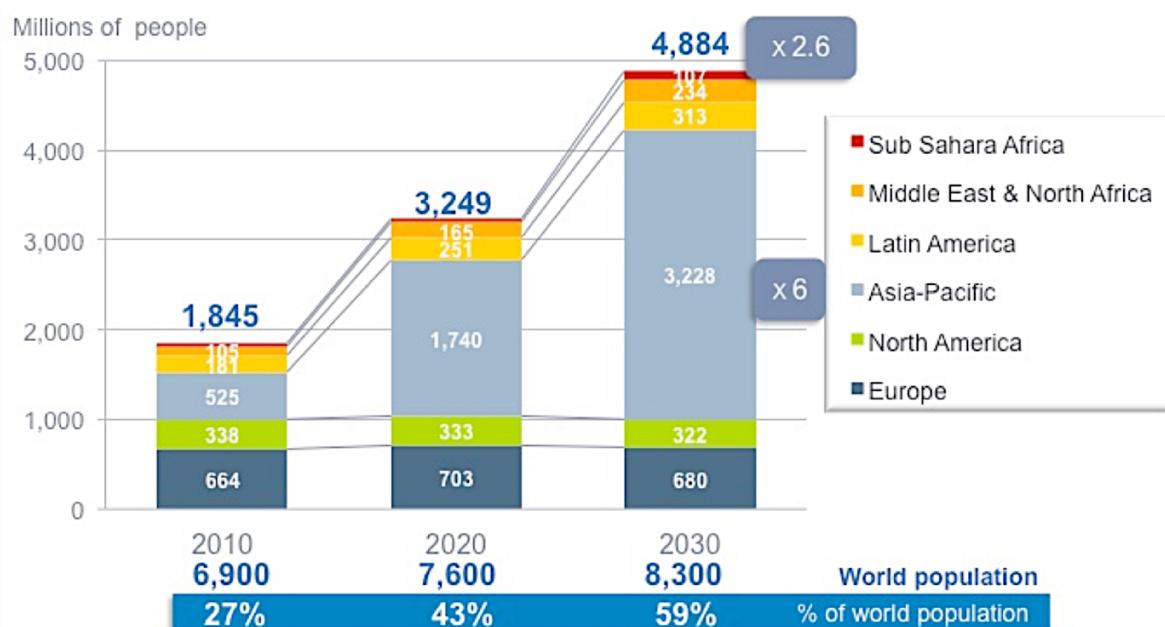
Koliko je zračni promet snizio cijene , najbolje govori primjer interkontinentalnog leta iz Australije za Europu na sljedećem primjeru:

- 1945 povratna karta iz Australije za Europu je koštala ekvivalentno 130 tjednih prosječnih australskih plaća. Preračunato na današnju vrijednost to iznosi oko 204.000€.
- 1965 uvođenjem DC-8 i Boeing 707 na ovu rutu, cijena povratne karte pala je na ekvivalent 35 tjedan prosječne australske plaće, a uvođenjem Boeinga 747, cijena je pala na ekvivalent 21 tjednu plaću.

- 1970 u ranim 70-tim cijena povratne karte pala je na ekvivalent 8 tjednih plaća dok je 1991 već bila na razini 5 tjednih plaća.
- 2013 donosi učinke deregulacije i liberalizacije, pa je povratna karta koštala ekvivalent 1 tjednoj plaći.
- 2020 očekuje se da će u 2020. povratna karta koštati ekvivalentno 3 dnevne prosječne plaće.

Obzirom da je srednji sloj društva onaj koji je korisnik zračnog prometa, a isti se definira prema prihodu domaćinstva u iznosu od 20.000-70.000€ po obitelji (definicija svjetske banke) prognoze govore o velikom rastu srednjeg sloja u regijama Dalekog Istoka u godinama do 2025, ovaj rast uticati će i na potražnju za zračnim prometom u Europi, obzirom da je destinacije europskih zemalja za stanovnike Dalekog Istoka vrlo interesantna.

U sljedećoj tablici je prikazana procjena porasta srednjeg sloja društva dalekog istoka i drugih regija, kao i broj stanovnika na koji se ista odnosi, kako bi se stekla slika o prognozama porasta potražnje za zračnim prometom.

Do 2030. 66% svjetske populacije srednje klase živjeti će u regiji Azija-Pacifik

Ovakvim trendovima rasta, očekuje se dodatna potražnja za kapacitetima zračnih luka kako u svijetu, tako i u Europi. Zabrinutost za dostatnim kapacitetima iskazala je organizacija EUROCONTROL, koja je nakon projekcija rasta prometa procijenila stanje do 2020 godine te definirala sljedeće izazove:

- EUROCONTROL procjenjuje da 2035. europski aerodromi zbog manjka kapaciteta neće moći opslužiti otprilike 2 milijuna letova.

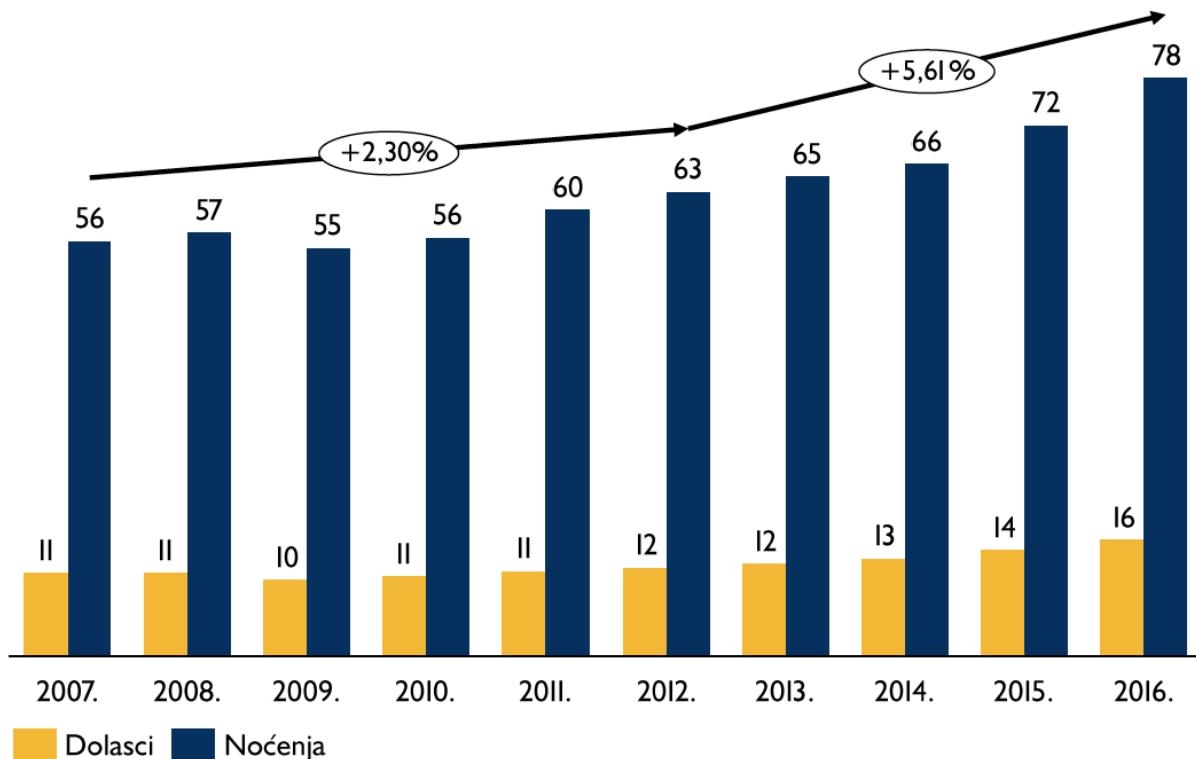
- Više od 20 aerodroma radit će punim ili gotovo punim kapacitetom više od 6 sati dnevno, u odnosu na samo 3 sata 2012., što će imati za posljedicu dodatnih 5 – 6 minuta kašnjenja u polasku po letu kojima su uzrok aerodromi.
- Procjenjuje se da će se do 2035. zbog nemogućnosti zadovoljenja potražnje propustiti stvaranje 434 000 – 818 000 potencijalnih radnih mjesta te da će BDP EU-a biti manji za 28 – 52 milijarde EUR godišnje.

Stoga se može zaključiti da zračni promet , koji ima izuzetan rast u Hrvatskoj i svijetu, isti rast može očekivati još nekoliko godina, za što postoje realne prepostavke, te se prema tom očekivanom rastu treba planirati poslovanje svakog subjekta zračnog prometa, što uključuje i aerodrome.

2. Stanje tržišta u Hrvatskoj i otoku Braču

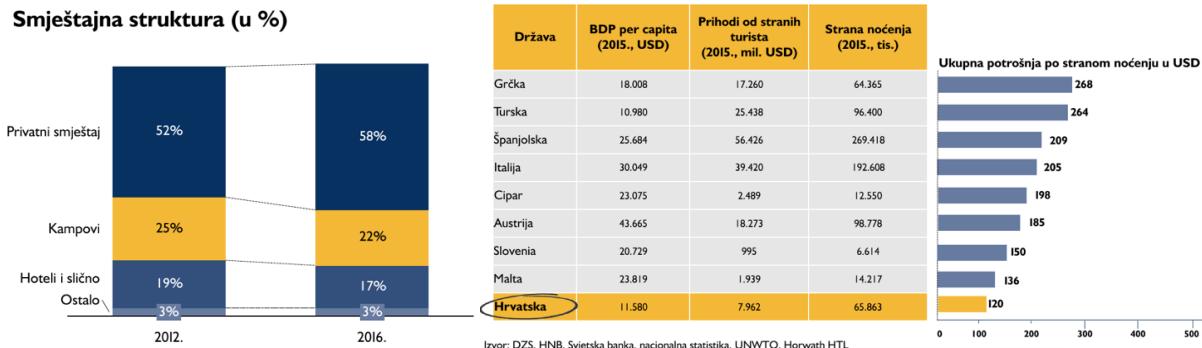
Zračni promet u Hrvatskoj ima trend porasta turističkih dolazaka i noćenja, kao i trendove putovanja hrvatskih radnika u inozemstvu, kojih je sve više u posljednjih nekoliko godina.

Što se tiče turizma, očit je porast kako dolazaka, tako i broja ostvarenih noćenja u zadnjih nekoliko godina i to prosječnom stopom rasta od 5,61% na godišnjoj razini.

Izvor: DZS, Horwath HTL

Udio smještajnih kapaciteta u hotelima je izuzetno nizak i u stalnom je padu. 2012. godine, udio smještaja u hotelima činio je 19% smještajnih kapaciteta, dok je u 2016. taj udio pao na svega 17% od ukupnih smještajnih kapaciteta. S obzirom da gosti smješteni u hotelima u pravilu troše više i plaćaju veću cijenu smještaja u odnosu na druge vidove smještaja, nije neobično da je prosječni dnevni prihod od stranog gosta u Hrvatskoj oko 120€ dok je na primjer u Grčkoj oko 268€ prema podatcima Svjetske turističke organizacije (WTO).

Zračne luke hrvatske ostvaruju uglavnom dvocifreni rast prometa , a tako je bilo i u 2017. godini , kad je zračni promet zabilježio porast od 17,7%, što je indeks koji generira udvostručenje prometa u roku od 4 godine. Ovakav rast i rok udvostručenja, ne može pratiti zakonska regulativa u Hrvatskoj, koja predviđa znatno duže rokove dobivanja prostornih, imovinsko-pravnih, građevinskih , finansijskih i natječajno-provedbenih aktivnosti, te se kao u Europi očekuju velike redukcije zbog nedostatka kapaciteta zračnih luka.

Zračna luka	2016	2017	Indeks	Putnici
ZAGREB	2.735.605	3.084.242	12,7%	348.637
SPLIT	2.283.038	2.810.904	23,1%	527.866
DUBROVNIK	1.993.103	2.321.332	16,5%	328.229
PULA	432.223	591.606	36,9%	159.383
ZADAR	514.979	583.252	13,3%	68.273
OSIJEK	30.708	42.083	37,0%	11.375
RIJEKA	144.887	141.272	-2,5%	-3.615
BRAČ	12.372	21.604	74,6%	9.232
LOŠINJ	7.963	6.042	-24,1%	-1.921
Ukupno	8.154.878	9.602.337	17,7%	1.447.459

Kao što se može vidjeti, Aerodrom Brač je sa 74,6% putnika ostvario rekord u postotnim povećanjima u odnosu na druge hrvatske aerodrome , uglavnom zbog činjenice početka letenja kompanije TUI Fly sa zrakoplovima na mlazni pogon kapaciteta 112 sjedala.

Što se tiče rezultata turističkih aktivnosti na otoku Braču, i tu se vide pozitivni rezultati i povijesni rekordi, obzirom da su pojedina mjesta ostvarila najbolje rezultate dolazaka i noćenja u povijesti.

Statistički rezultati prikazani su u sljedećoj tablici iz koje je vidljivo da su dolasci uvećani za 17,6% u protekle dvije godine.

Općine	Dolasci 2015			dolasci 2017			Indeksi 17/15		
	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO
OPĆINA MILNA	592	7.761	8.353	1.261	14.724	15.987	113,01%	89,72%	91,39%
GRAD SUPETAR	6.590	63.923	70.513	7.012	76.228	83.240	6,40%	19,25%	18,05%
OPĆINA POSTIRA	1.871	14.013	15.884	2.390	15.609	17.999	27,74%	11,39%	13,32%
OPĆINA PUČIŠĆA	495	3.225	3.720	563	3.534	4.070	13,74%	9,58%	9,41%
OPĆINA SUTIVAN	785	10.557	11.342	1.251	13.575	14.826	59,36%	28,59%	30,72%
OPĆINA BOL	8.150	86.609	94.759	6.865	95.880	102.745	-15,77%	10,70%	8,43%
OPĆINA SELCA	391	8.583	8.974	616	11.754	12.370	57,54%	36,95%	37,84%
UKUPNO	18.874	194.671	213.545	19.958	231.304	251.237	5,74%	18,82%	17,65%

Rezultati broja noćenja u periodu od dvije godine od 2015 do 2017. pokazuju također pozitivne rezultate i to za 13,48% za sve goste, uz primjedbu da je broj noćenja domaćih gostiju u padu:

Općine	Noćenja 2015			noćenja 2017			Indeksi 17/15		
	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO
OPĆINA MILNA	5.120	66.833	71.953	7.746	106.521	114.267	51,29%	59,38%	58,81%
GRAD SUPETAR	36.246	490.145	526.391	35.225	559.342	594.567	-2,82%	14,12%	12,95%
OPĆINA POSTIRA	11.761	113.321	125.082	15.028	118.423	133.451	27,78%	4,50%	6,69%
OPĆINA PUČIŠĆA	4.933	19.784	24.717	4.594	26.045	30.639	-6,87%	31,65%	23,96%
OPĆINA SUTIVAN	7.958	96.056	104.014	9.601	110.993	120.594	20,65%	15,55%	15,94%
OPĆINA BOL	43.279	549.075	592.354	32.894	598.852	631.746	-24,00%	9,07%	6,65%
OPĆINA SELCA	3.237	75.342	78.579	4.732	98.460	103.192	46,18%	30,68%	31,32%
UKUPNO	112.534	1.410.556	1.523.090	109.820	1.618.636	1.728.456	-2,41%	14,75%	13,48%

3. Rezultati prometa

Glavna aktivnost tijekom 2017.godine bila je završiti projekt produljenja piste prije sezona a sve kako bi se ostvarile najave TUI-fly za početak letenje prema Deauvilleu i Brusselesu . Uz izuzetne napore u izgradnji i dobivanju dozvola za rad, svi radovi su završeni do predviđenog roka te je i prvi let TUI-a sa zrakoplovom Embraer 190 obavljen uspješno 23.05.2017.

Osim novih letova TUI-fly, nastavljeno je prometovanje turbo-propelernih zrakoplova iz domaćih i inozemnih destinacija , no obzirom na produljenu pistu, ovi zrakoplovi više nisu imali ograničenja u težini polijetanja, te su u 2017.godini prometovali sa punim kapacitetima.

Dolaskom zrakoplova Embraer, bilo je potrebno pripremiti putničke prostore za zrakoplove sa preko 100 sjedala, za što putnička zgrada nije bila projektirana. Isto tako, je nabavljena polovna oprema za prihvat zrakoplova i to putničke stepenice, te ostala oprema za prihvat zrakoplova na mlazni pogon. Nadalje je bilo potrebno školovati osoblje za nove tehnologije prihvata mlaznih aviona, te izvršiti intervencije u kompjuterskom rezervacijskom sustavu. Sve ove radnje rezultirale su potpunom spremnošću za nove izazove prometa putnika, te je promet putnika ostvario velika povećanja u odnosu na prethodnu godinu sa indeksom rasta od preko 100%.

Unatoč činjenici da su radovi i dozvole za korištenje došli u zadnju tren, to nije smetalo kompaniji TUI da krene sa svojim letovima zrakoplovom Embraer 190 na linijama za Deauville i Brussels. No obzirom da se radi o prvoj godini prometovanja, posebno na liniji za Brussels, punjenje zrakoplova je podbacilo, što se očitovalo u odstupanju u odnosu na planirani broj putnika.

Konačni broj putnika je kako slijedi:

Struktura putnika po zračnim prijevoznicima				
charter	7.892	15.320	94,12%	70,21
redoviti	3.787	4.206	11,06%	19,28
privatni	1.422	2.294	61,32%	10,51
UKUPNO	13.101	21.820	66,55%	100,00
Promet putnika po zračnim prijevoznicima				
Croatia Airlines	6.412	6.800	6,05%	31,16
Czech Airlines	4.676	4.988	6,67%	22,86
Mistral Air/VLM	591	598	0,00%	2,74
TUI	0	9.434	0,00%	43,24
UKUPNO	11.679	21.820	86,83%	100,00

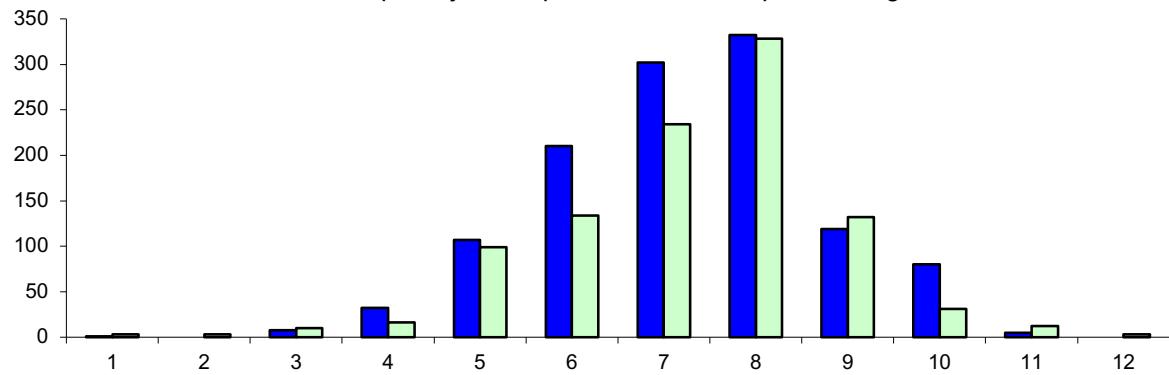
Konačni broj operacija zrakoplova je kako slijedi:

Struktura prometa / operacije zrakoplova po korisnicima				
charter	144	240	66,67%	10,03
redoviti	124	132	6,45%	5,51
privatni	1.708	1.988	16,39%	83,04
ostali (MUP, MORH...)	32	34	6,25%	1,42
UKUPNO	2.008	2.394	19,22%	100,00
Operacije zrakoplova zračnih prijevoznika				
Croatia Airlines	162	172	6,17%	46,24
Czech Airlines	92	98	6,52%	26,34
Mistral Air/ VLM	14	14	0,00%	3,76
TUI	0	88		23,66
UKUPNO	268	372	38,81%	100,00

Iz predmetnog izvješća može se iščitati da je Tui-Fly najjača po broju putnika, no na drugom je mjestu Croatia Airlines.

Što se tiče prihoda od kompanija, moramo napomenuti da je cjenik usluga Aerodroma Brač jedan od najskupljih u regiji, no da bi te cijene bile koliko toliko prihvatljive, izrađena je dopuna cjenika u vidu Politike poticaja, gdje se kompanijama koje uvode nove letove, kroz smanjenje cijene u prve tri godine prometovanja, smanjuje rizik početka rada. Ova mjera se primjenila i na aviokompaniju TUI, pa time prihod po putniku nije slijedio linearno ukupni prihod iz prethodnih godina.

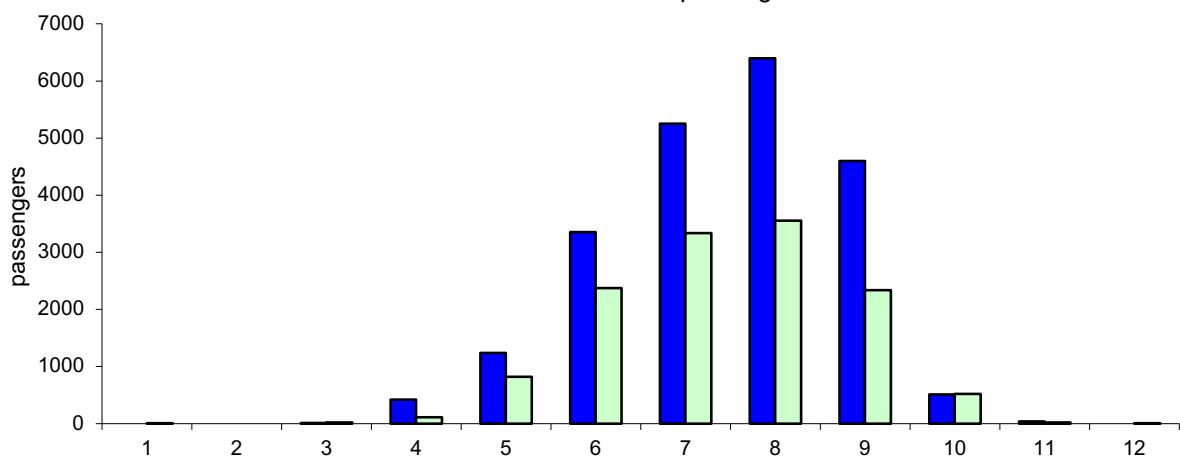
Operacije zrakoplova u odnosu na prethodnu godinu

Broj putnika po mjesecima:

	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	total	%
international	0	0	4	21	918	2629	4040	5266	3965	379	26	0	17248	79,05
domestic	0	0	10	399	316	725	1216	1133	632	131	10	0	4572	20,95
total pax	0	0	14	420	1234	3354	5256	6399	4597	510	36	0	21820	
previous year pax	6	0	24	114	825	2377	3339	3551	2333	524	18	8	13119	
index	0		58,3	368	150	141,1	157	180,2	197	97,3	200	0	166,3	

Putnika u odnosu na prošlu godinu

4. Sažetak finansijskih rezultata

Povećanjem broja putnika i općenito opsega poslovanja, imalo je učinke i na povećanje prihodovne i rashodovne stavke Računa dobiti i gubitka. Iako smo za nove linije primjenjivali politike popusta za podjelu rizika, prihodi iz djelatnosti su rasli indeksom 46,69%.

Ukupni poslovni prihodi su sa 3,64 miliona porasli na 5,15 miliona kuna, dok su rashodi, uz napomenu korekcije vrijednosti boda za zaposlenike, porasli sa 4,64 na 5,62 miliona kn.

Time društvo nastavilo sa pozitivnim trendovima poslovanja pa je iskazana u 2017. godini EBIDA 1.055.275 kn

Međutim, obzirom na mišljenje Revizorske kuće na završno izvješće za 2016. godinu, gdje je iskazana zadrška na vrijednost temeljnog kapitala društva u odnosu na rezultate poslovanja, postupilo se prema prijedlogu revizora, te je izvršeno smanjenje vrijednosti kapitala, sa što se odrazilo i na Vrijednosno usklađenje dugotrajne i kratkotrajne imovine za 15.700.000 kn, koji je iznos nadodan kao stavka rashoda poslovanja, te je konačni rezultat iskazao gubitak od 16.239.678,34.

Račun dobiti/gubitka	2016.	2017.	index 17/16
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje avio usluga	2.981.032,81	4.372.980,30	146,69
Ostali prihodi	662.679,44	783.779,00	118,27
<i>Ukupni poslovni prihodi</i>	<i>3.643.712,25</i>	<i>5.156.759,30</i>	<i>141,52</i>
Poslovni rashodi			
Materijalni troškovi (40,41,71)	930.732,19	1.281.143,92	137,65
Troškovi osoblja (42)	1.878.039,67	2.265.275,71	120,62
Amortizacija (43)	1.459.749,35	1.112.899,22	76,24
<i>Vrijednosno usklađenje dugotrajne i kratkotrajne imovine (44)</i>	<i>0,00</i>	<i>15.700.000,00</i>	<i>0,00</i>
Troškovi rezerviranja (45)	128.776,10	25.839,08	20,07
Ostali poslovni rashodi (46,48)	245.407,06	938.359,09	382,37
<i>Ukupni poslovni rashodi</i>	<i>4.642.704,37</i>	<i>21.323.517,02</i>	<i>459,29</i>
<i>Neto gubitak iz poslovanja</i>	<i>-998.992,12</i>	<i>-16.166.757,72</i>	<i>1.618,31</i>
Finansijski prihodi	34.893,69	35.671,18	102,23
Finansijski rashodi	1.912.309,45	108.591,80	5,68
<i>Neto finansijski rashodi</i>	<i>-1.877.415,76</i>	<i>-72.920,62</i>	<i>3,88</i>
<i>Ukupni prihodi</i>	<i>3.678.605,94</i>	<i>5.192.430,48</i>	<i>141,15</i>
<i>Ukupni rashodi</i>	<i>6.555.013,82</i>	<i>21.432.108,82</i>	<i>326,96</i>
<i>Gubitak prije oporezivanja</i>	<i>-2.876.407,88</i>	<i>-16.239.678,34</i>	<i>564,58</i>

Promjena vrijednosti kapitala vidljiva je u Bilanci stanja i to na stavkama na kojima je izvršena korekcija kao što su vrijednost zemljišta u površini oko 365.000 te vrijednost objekata kako slijedi:

AKTIVA	31.12.2016.	31.12.2017.	index 17/16
DUGOTRAJNA IMOVINA	73.538.328,61	34.394.139,03	47
NEMATERIJALNA IMOVINA	39.203,22	58.441,64	149
MATERIJALNA IMOVINA	73.499.125,39	34.335.697,39	47
Zemljište	25.272.495,49	1.403.206,08	6
Građevinski objekti	42.193.535,89	30.028.285,60	71
Postrojenja, transp. sred. i oprema	2.508.881,89	2.627.325,71	105
Materijalna sredstva u pripremi	3.524.212,12	276.880,00	8
KRATKOTRAJNA IMOVINA	1.330.991,08	1.212.073,79	91
ZALIHE	120.958,11	137.163,01	113
Sirovine	1.752,14	2.788,42	159
Trgovačka roba	119.205,97	134.374,59	113
POTRAŽIVANJA	1.139.724,82	725.552,64	64
Potraživanja od kupaca	618.052,34	45.704,66	7
Ostala potraživanja	521.672,48	679.847,98	130
NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	70.308,15	349.358,14	497
PL. TROŠK. BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	1.849,66	4.532,34	0
UKUPNA AKTIVA A + B + C	74.871.169,35	35.610.745,16	48

5. Raspoloživi resursi

Ljudski resursi:

Aerodrom Brač je u 2017. godinu ušao sa 18 zaposlenih radnika u punom radnom vremenu, koji uglavnom pokrivaju široke palete aktivnosti svojih radnih mesta (multitasking). Ovakav fleksibilan način angažmana osoblja, osigurava Aerodromu Brač obavljanje svih zakonom predviđenih operativnih aktivnosti na poslovima prihvata i otpreme zrakoplova, putnika i robe, ali i sigurnosne i zaštitne mjere uključivo spasilačko-vatrogasnu službu, zaštitni pregled osoba i vozila, te veći dio održavanja objekata , opreme i vozila.

Unatoč fleksibilnoj organizaciji, svaki radnik koji je raspoređen na svoje dužnosti, mora prema zakonu zadovoljiti uvjete za isto radno mjesto, ali i položiti ispite i steći dozvolu za obavljanje predmetnih djelatnosti.

Ovakav način rada traži aktivno praćenje važnosti dozvola te zdravstvenih kriterija za stjecanje istih, što je često komplikirano i skupo, obzirom da obučni centri nisu na raspolaganju kad postoji potreba za izobrazbom. Tijekom 2017. godine, završene su sljedeće obuke djelatnika za redovite poslove:

Tip dozvole	broj dozvola
1. Kontrolor opsluživanja zrakoplova:	2
2. Kontrola težina i balans zrakoplova:	2
3. Navođenje zrakoplova:	10
4. Građevinsko održavanje i pregled operativne površine aerodroma:	5
5. Održavanje i pregled sustava prilaznih svjetala i rasvjete aerodorma:	3
6. Rukovanje aerodromskom opremom:	10
7. Profesionalni vatrogasac:	8
8. Pomoćni vatrogasac:	4
9. Vozač – punioc:	5
10. Manipulant gorivom:	5
11. Registracija putnika i prtljage (šalstersko osoblje):	4
12. Opasna roba:	37
13. Airside Safety:	19
14. Airside Driver:	19
15. Aviation Security:	19
16. Implementing Aeronautical Data Quality (ADQ):	1
17. Interni auditor kvalitete (ISO 19011):	1
18. Ionizirajuća zračenja:	1
19. Poslovi zaštitnog pregleda osoba, ručne prtljage:	4
20. Poslovi zaštitnog pregleda osoba, ručne prtljage i predane prtljage:	3
21. Poslovi zaštitnog pregleda vozila i kontrole pristupa,:	4
22. Javna nabava:	1
23. Safety Management System:	1

Obzirom da je početkom godine ,prilikom povratka sa posla, smjena doživjela prometnu nesreću, kojom prigodom je vozilo uništeno, a dva djelatnika su trpila posljedice nesreće u obliku dugotrajnog tretmana na bolovanju, te da je jedna djelatnica koristila porodiljski dopust, jedna obiteljsko bolovanje ,a jedan vatrogasac dugo bolovanje zbog liječenja, izazov radne snage je bio ključan za izvršenje poslova i zadatka sezone, pa smo bili prisiljeni zapošljavati sezonsku radnu snagu , kako bi se sezona uspješno završila.

Materijalni resursi

Dugotrajna vrijeme nedostatnog ulaganja u infrastrukturu, polučilo je slabo stanje materijalnih resursa, tako da je dio resursa zastario, a dio nije dobro održavan pa se planom održavanja uspjelo na zadovoljavajući način podići spremnost materijalnih resursa za sigurno i pravovremeno obavljanje usluga.

Osim toga, temeljem izričitog zahtjeva dobavljača goriva INA, morali smo otkupiti i preuzeti posao prodaje goriva za zrakoplove na našem aerodromu. Obzirom da je ovo prvi ovakav slučaj da se aerodrom bavi tom djelatnošću, pojавilo se čitav niz obveza i troškova, kako bi ova krucijalna usluga bila obavljena na zakonit i stručan način. Osim otkupa postrojenja, izvršili smo obuku naših ljudi za punioce goriva, izvršili servis i rekonstrukciju aviocisterne te bili prisiljeni povećati limit odgovornosti osiguranja na 100.000.000 € sukladno međunarodnim standardima za djelatnosti prodaje avio goriva.

Početkom letenja mlaznih aviona bilo je potrebno napraviti tehnološki iskorak i u načinu prihvata ovih aviona, budući da je za zrakoplove Embraer 190 potrebno imati i stepenice za ukrcaj putnika, te vozilo za servis toaleta. Avio stepenice smo otkupili sa zagrebačkog aerodroma, budući da su nam kolege stavile na raspolaganje ova rashodovana sredstva, koja smo potom servisirali i pripremili za korištenje.

2017. godina je i godina u kojoj smo sukladno EU regulativi morali napraviti i recertifikaciju aerodroma, što je značilo dostavu velikog broja dokaza i mjerena Agenciji za civilno zrakoplovstvo, sa ciljem dokazivanja zadovoljenja standarda koje EU traži za aerodrome otvorene za civilni zračni promet. Osim dokaznica izvršena je i promjena aerodromske karte piste prema novim dimenzijama, te karte platforme sa novim lokacijama parking pozicija za zrakoplove. Sve ove zahtjevne aktivnosti, izvršavali smo u koordinaciji sa Hrvatskom kontrolom leta, obzirom na obvezu javnog objavljivanja ovih aerodromskih informacija putem kontrole leta.

Troškovna strana je bila uvećana za troškova završetka projekta produljenja piste te za prateće stručne radove na izradi dokumentacije , geodetska mjerena, te prateće radove opremanja u ukupnom iznosu od oko 521.430,01kn.

Kako je državnim propisima definirana obveza svih hrvatskih aerodroma da se do kraja 2017. Godine dokaže Agenciji za civilno zrakoplovstvo da smo sposobni dobiti Certifikat Europske

agencije za civilno zrakoplovstvo, što je pred Aerodrom Brač iziskivalo intelektualne usluge raznih snimanja i mjeranja, kao i radova a sve u ukupnom iznosu od oko 230.000 kn.

Daljnji neplanirani troškovi iskazani su u stavci pripreme projekta produljenja piste sjever, koja nije bila u planu za 2017. godinu, a ista sadrži troškove geodetskog snimanja, izrade projektne dokumentacije, geotehnička ispitivanja, izradu studije utjecaja na okoliš te digitalizaciju i idejni projekt rekonstrukcije putničke zgrade sve u iznosu od 130.567,50kn.

6. Kapitalna ulaganja

U 2017. godini dogodila se i pojačana potražnja za avio gorivom, pa je tako u 2016. godini prodano 172.417 t goriva, a u 2017. je prodano 401.633 t goriva. No isto tako smo imali i dodatne troškove zbog preuzimanja postrojenja za skladištenje i prodaju goriva i to za

- Rekonstrukciju autocisterne 99.600 kn
- Dodatno osiguranje iz djelatnosti 173.760 kn
- Otkup postrojenja 10.000 kn

Investicijski troškovi za izgradnju produljene piste, označavanje, osvjetljenje te dobivanje potrebnih cerifikata prikazani su u narednoj tablici:

Dobavljač	specifikacija	Rashod
IGH *	GEOFIZ ISPITIVANJA USS 04	27.337,50
SIGNALIZACIJA ****	BOJANJE HOR SIGNALIZACIJE- JN	91.072,50
BMV INŽINJERING *	KONTROLA GL PROJEKTA - GRAĐ DOZ USS04	26.400,00
IGH *	NADZOR USS 04	6.000,00
AEROING *	PO UGOVORU 2.DIO	13.200,00
BERICA DOO	PRIJEVOZ OPREME	26.250,00
TIPS	CJEEVI ZA FEKALON	1.540,00
IATA	DGR PRIRUČNIK	2.355,00
ORCUS *	BUŠENJE SVITLA USS-ADUT	8.000,00
IGH **	GEOF ISTR RDOVI ZA PROJEKT USS22. DO 28.4.	49.800,00
ELTEAM-71 *	ELEKTRO NADZOR	9.500,00
INA	OTKUP OPREME ZA GORIVO	12.500,00
BERICA-VENERA	OKITEN , ŠIPKE - IZMJESTANJE PAPI USS04	4.402,44
INGATEST	IZRADE PROGRAMA	12.625,00
Z-EL DOO /CHIPOTEKA	REFLEKTORI OSVJET. PARKING	1.052,50
ALFA ATEST *	ISPITIVANJE OTPORA IZOLACIJE OGR USS04	3.375,00
IGH *	NADZOR USS04	6.000,00
BERICA-VENERA	ZAVRŠETAK OGRADE PO TEHNIČKOM PREGLEDU	11.848,65
PSB SPEC BETONI DOO *	USS 04 SVJETLA	6.187,50
SCHENKER *	PRIJEVOZ BETONA	1.125,00
GEOKOMPAS *	GEOD RADOVI USS	118.750,00
ADUT ****	1. FAZA REK SVJE USS04	193.354,98
BERICA DOO *	OK SITUACIJA OGRADA UG	154.740,00
BERICA DOO *	OK SITUACIJA ELEKTROIN UG	292.726,11
IGH **	PROJEKT DOK USS22	25.000,00
OVL ARHITEKT KREŠIMIR BORZIĆ	DIGIT IZVEDBENOG PROJEKTA USS22	10.750,00

TIPS	CIJEV ZA FEKALON -DUZA	1.793,46
BERICA -VENERA	MATERIJAL RADOVI USS 04	2.076,40
LACUNA	ZAŠT ODJELA KIŠA MUŠKI	1.330,00
LACUNA	ZAŠT ODJELA KIŠA MUŠKI	382,50
GEOPROJEKT **	GEO PODLOGA USS22	63.700,00
EXTREME CLEANING BRAČ	čišćenje lampi rasvjete uss	1.200,00
PRVI TREPTAČ ****	BOJANJE HOR SIG 2. FAZA	146.847,38
ADUT ****	REK SVJ SIG 2 FZA UG	209.855,80
DELECTO	RADNA ODJEĆA- JAKETE	1.840,00
GIGA DOO	RADNA ODJEĆA- JAKETE	1.962,00
MUPULA NATIONAL	ANTIFONI	1.673,96
BERICA -VENERA ****	JN- OGRADA 1 FAZA	858.490,43
AEROING *	BALAŽ- PO UGOVORU 16/16	13.600,00
BERICA ****	REKONSTR OGRADE 2FAZA DIO	493.779,80
TEH-PROJEKT INŽINJERING****	VATR OPREMA 1. FAZA - JN	128.081,25
MISTAR****	VATR OPREMA 2. FAZA - JN	56.731,25
SIGNALIZACIJA ****	3. FAZA BOJANJE	167.228,75
ADUT ****	3. FAZA RASVJETA	205.040,56
		3.486.946

Od toga investicije u opremu i infrastrukturu donacijom sredstava državnog proračuna kroz program kapitalnih ulaganja u sigurnost:

naziv dobavljača	specifikacija	Rashod
SIGNALIZACIJA ****	BOJANJE HOR SIGNALIZACIJE- JN	91.072,50
ADUT ****	1. FAZA REK SVJE USS04	193.354,98
LACUNA	ZAŠT ODJELA KIŠA MUŠKI	1.330,00
LACUNA	ZAŠT ODJELA KIŠA MUŠKI	382,50
PRVI TREPTAČ ****	BOJANJE HOR SIG 2. FAZA	146.847,38
ADUT ****	REK SVJ SIG 2 FZA UG	209.855,80
DELECTO	RADNA ODJEĆA- JAKETE	1.840,00
GIGA DOO	RADNA ODJEĆA- JAKETE	1.962,00
BERICA -VENERA ****	JN- OGRADA 1 FAZA	858.490,43
BERICA ****	REKONSTR OGRADE 2FAZA DIO	493.779,80
TEH-PROJEKT INŽINJERING****	VATR OPREMA 1. FAZA - JN	128.081,25
MISTAR****	VATR OPREMA 2. FAZA - JN	56.731,25
SIGNALIZACIJA ****	3. FAZA BOJANJE	167.228,75
ADUT ****	3. FAZA RASVJETA	205.040,56
		2.555.997,20

7. Plan za 2018.

U 2018. Godini smo ugovorili znatno više letova nego u protekloj godini i to posebno što TUI uvodi novu liniju za Rotterdam, dobivamo novog prijevoznika Luxair, te SkyWorks a pri kraju su i pregovori sa Eurowingsom.

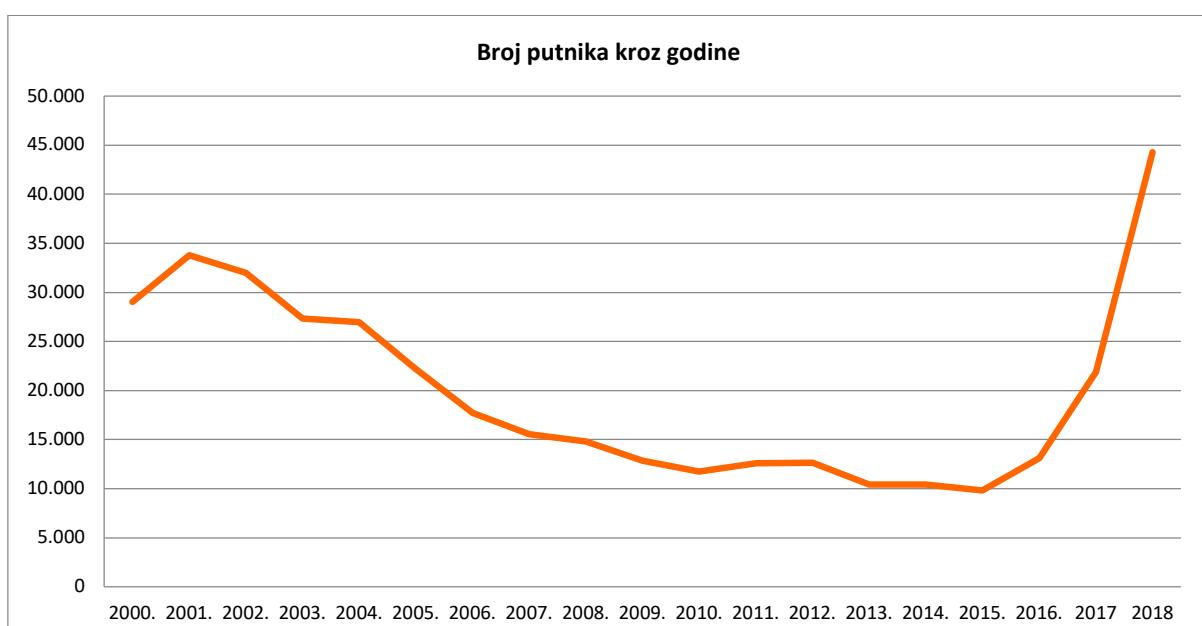
Plan prometovanja sa terminima početka i završetka, ako i predviđen broj putnika prikazan je u sljedećoj tablici:

Destination	Country	Day	Airline	Start from	Until	Aircraft	Seats	Flight type
Bern	Switzerland	6	Skyworks	02.06.	13.10.	Embraer 170	76	Scheduled
Brussels	Belgium	6	Tui Fly	12.05.	06.10.	Embraer 190	112	Scheduled
Deauville	France	6	Tui Fly	12.05.	06.10.	Embraer 190	112	Scheduled
Graz	Austria	6	CSA	12.05.	13.10.	ATR-72-500	70	Charter
Innsbruck	Austria	6	CSA	12.05.	13.10.	ATR-72-500	70	Charter
Linz	Austria	6	CSA	12.05.	13.10.	ATR-72-500	70	Charter
Ljubljana	Slovenia	6	Adria Airwa	28.04.	27.10.	CRJ900	86	Scheduled
Luxemburg	Luxemburg	6	Lux Air	12.05.	13.10.	Dash 8-400	76	Scheduled
Rotterdam	Netherlands	6	Tui Fly	12.05.	06.10.	Embraer 190	112	Scheduled
Vienna	Austria	6	Croatia Air	12.05.	13.10.	Dash 8-400	76	Charter
Zagreb	Croatia	2,6	Croatia Air	31.03.	06.10.	Dash 8-400	76	Scheduled

Sukladno planu prometa putnika te prihodima po putniku iz prethodnih godina možemo projicirati sljedeće prihode:

		travanj	svibanj	lipanj	srpanj	kolovoz	rujan	listopad	Ukupno
Prihod	EUR	27.816	93.936	213.966	184.605	219.090	219.090	90.850	1.049.353

Što se tiče Cash-flow, stvarni prihodi iz prethodne tablice se mogu očekivati na računu sa 30 dana odmakom od termina izdavanja.

Troškovi radnika

Što se tiče troškova poslovanja, možemo projicirati troškove radnika uvećane za 19% obzirom da je očekivano povećanje prometa nemoguće odraditi sa 17 radnika od kojih će vjerojatno 1-2 i dalje biti na duljim bolovanjima, te se predviđa zapošljavanje 3 radnika na stalno i 4 u sezonskom radnom vremenu.

Troškovi prijevoza

Troškovi prijevoza će se povećati za troškove dolaska radnika na posao, te komercijalne transfere.

Troškovi energije će se povećati za 10%.

Projekcija troškova održavanja , uključivo i troškove pripreme projektne dokumentacije koji dolazi na plaćanje u 2018. Godini iznose 172.338 kn.

Investicija projekta produljenja piste sjever

Što se tiče investicije za pripremu projekta produljenja piste prema sjeveru, uključivo otkup zemljišta, izradu studije utjecaja na okoliš, izrade glavnog projekta te geofizička ispitivanja, u ovom planu ti troškovi nisu prikazane, već bi trebalo izraditi investicijski elaborat u kojem bi bili popisane sve aktivnosti, predviđeni svi predvidivi troškovi i definiran način i izvor sredstava za pokriće tih troškova.

Tonći Peović MBA

